



Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
ІНП природокористування та гуманітарних наук
Кафедра філософії і суспільних наук

РОБОЧА ПРОГРАМА

Філософія творчості

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

(підпис)

Шаkun Н. В.

(прізвище та ініціали)

« 01 » вересня 2025 р.

Розробник (-и): Киселиця Світлана Володимирівна, к. філос. н., доцент

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри філософії і суспільних наук
(назва кафедри)

Протокол № 8 від «01» вересня 2025 р.

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

(підпис)

Шаkun Н.В.

(прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	4 рік навчання, 7 семестр ОПП «Аналітика суспільно-політичних процесів»
Викладач (-і)	Киселиця Світлана Володимирівна , к. філос. н., доцент кафедри філософії і суспільних наук
Профайл викладача (-ів)	https://dfss.stu.cn.ua/kafedra/komanda/komanda-kyselyczya/
Контакти викладача	kvim37@stu.cn.ua kvim37@gmail.com

2. Анотація курсу. *Філософія творчості* є інтеграційною галуззю знань і виступає методологічною основою будь-якої науки, що створює підстави для ґрунтовного розуміння проблематики раціонального та ірраціонального пізнання, формування уявлення про основні методи наукового відкриття. Вивчення дисципліни надає можливість здобувачам вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за ОПП «Аналітика суспільно-політичних процесів» спеціальності 033 «Філософія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» сформувати у студентів систему знань, умінь і навичок філософського аналізу процесів і явищ, володіти культурою мислення, здібністю до узагальнення, аналізу, сприйняття інформації, постановки цілей та вибору шляхів їх досягнення; діяти в нестандартних ситуаціях, нести соціальну й етичну відповідальність за ухвалені рішення; здатність до самостійного освоєння й використання нових методів дослідження, до освоєння нових сфер професійної діяльності; готовність до кооперації з колегами, робота в колективі; володіти прийомами і методами творчої пошукової діяльності; проводити аналіз проблемних ситуацій за своєю фаховою діяльністю і їх творчого подолання.

Об'єкт навчальної дисципліни – творче мислення.

Предметом навчальної дисципліни є теоретико-методологічне підґрунтя філософського аналізу знань і логіки наукового відкриття.

Основна мета курсу «Філософія творчості» – розвинути у здобувачів вищої освіти здатність творчо мислити, ввести їх у світ головних принципів і операцій філософсько-евристичного дискурсу.

3. Мета та завдання курсу. Знання методологічного підґрунтя наукового відкриття допоможе майбутнім фахівцям плідно включатися у професійну діяльність, ефективно втілювати задуми у практичну царину, сприятиме розвитку раціонального творчого мислення. Метою викладання навчальної дисципліни є формування у ЗВО навичок креативного мислення, творчого вирішення проблем; ознайомлення з основними концепціями досліджень творчої діяльності; системного вивчення процесу зародження думки; креативний пошук проблемного підґрунтя творчості; кореляція теоретичних знань із власним досвідом; імплементація гуманістичних настанов у професійну діяльність аналітика/аналітикині суспільно-політичних процесів та світоглядну позицію суб'єкта доцільної діяльності.

Завданням дисципліни є: розгляд основних питань генезису теорії творчості; ознайомлення студентів з основними філософсько-методологічними засадами евристики, засвоєння термінології, концептуальних підходів; аналіз чинників формування і розвитку креативності особистості.

Під час вивчення дисципліни ЗВО має набути або розширити загальні компетентності, передбачені освітньою програмою:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність працювати автономно.

СК2. Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення.

СК12. Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності.

4. Результати навчання. Протягом вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання:

ПРН4. Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.

ПРН9. Мати навички написання філософських текстів.

ЗВО повинні **знати**:

- предмет і завдання та роль евристики в системі наукових знань;
- основи теорії творчості та структуру творчої діяльності;
- умови та чинники формування креативних якостей особистості.

ЗВО повинні **вміти**:

- орієнтуватися як у питаннях загальної теорії творчості, так і в прикладних методичних розробках з цієї проблематики;
- застосовувати методологію індивідуальної і колективної творчості (філософські, психологічні, педагогічні тощо аспекти);
- сприяти формуванню креативних якостей особистості, потягу до самовдосконалення, гармонізації суспільних стосунків.

5. Пререквізити. Передумовою для вивчення дисципліни є базові знання з дисциплін «Етика і естетика», «Онтологія, гносеологія і філософія свідомості», «Семіотика і герменевтика».

6. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
Семінарські заняття	20
Самостійна робота	80
Всього кредитів – <i>вказати кількість кредитів</i>	4 (120 годин)

Форма проведення занять – лекційні, семінарські (практичні), самостійна робота – з використанням системи дистанційного навчання Moodle, літератури, відеоматеріалів, консультації, вивчення першоджерел, усного/письмового індивідуального завдання, підготовка тез доповідей на конференцію.

7. Тематика курсу.

Змістовний модуль 1. Метафізика творчості

Тема 1. Генезис творчості та її філософське осмислення в історії людства

Дослідження творчості у різних царинах людського буття. Банальність і креативність у творчості: чи є творчість проблемою? Буття і Ніщо. Буття-можливість. Випадковість та необхідність. Абстрактність та конкретність. Парадоксальність творчості: чи існує філософія творчості? Перетворення як спосіб буття творчості. Репродуктивна і продуктивна творчість. Абсолютне, відносне, іррелевантне. Історія творчості, написана нею самою. Самотність у творчості та її тотальність. Загальне, особисте, безумовне. Органічна єдність евристичних знань і культур, їх взаємозбагачення.

Тема 2. Соціально-антропологічний поступ творчості

Потреба у творчому мисленні в давнину та їх філософське обґрунтування. Креативність як ідейне джерело для побудови світоглядно нейтральної філософії та її переформатування в науку. Предметне поле філософії творчості – впорядкування і систематизація науково-філософських понять, висновків, філософська координація наукових досліджень. Роль евристики в об'єктивно-феноменальній науці. Філософсько-евристичне тлумачення законів еволюції. Філософія еволюції, як абсолютного загального елементу людського досвіду. Евристична роль філософського принципу універсальності природних зв'язків та зумовленості світових явищ.

Тема 3. Технологічне розмаїття форм творчості в людській життєдіяльності

Дослідження творчості у різних галузях людського буття. Свобода і воля. Свавілья у творчості. Творчість як народження і смерть. Істина і примарність у мистецтві. Мистецтво як маячня. Транскреації мистецтва. Абсурдність творчості. Мистецтво та евристика. Сучасне мистецтво і творчість. Проблема завершення та довершеності мистецтва і шляхи їх подолання. Відношення мистецтва до кінцевої дійсності. Подолання творчості. Натхнення і робота. Талант і геніальність. Евристика в сучасній дидактиці. Методики дослідження креативності (тестування, діагностика, оцінка).

Тема 4. Свобода творчості

Сучасні розвідки суті творчого процесу. Природа принципу оптимальності. Синергетика. Сутність законів діалектики. Творчість і діалектика (світоглядно-теоретичний та життєво-практичний рівні співвідношення). Важливість відкриттів у гуманітарній, соціальній, освітній, науково-технічній та інших галузях знань. Морально-етичні аспекти евристичних рішень. Синергетика. Сутність законів діалектики. Творчість і діалектика (світоглядно-теоретичний та життєво-практичний рівні співвідношення). Важливість відкриттів у гуманітарній, соціальній, освітній та науково-технічній галузях. Поняття, цілі і функціональність відкриттів.

Тема 5. Філософське тлумачення розвитку творчості

Філософія починається з «подиву». Відкриття мислителі тлумачать як «знахідку» або «осмислення» того, що «здивувало» людину. Тому евристика зародилася і розвивалася в лоні філософії, а її становлення та розвиток пов'язані з геніальними мислителями і науковцями. Під евристикою філософи розуміли (і розуміють) передусім важливість різного роду відкриттів у гуманітарній, соціальній, адміністративній, освітній, науковій та технічній галузях. Філософсько-евристична суть пізнання, знання та дослідження. Етапи становлення та розвитку еристики. Поняття, цілі і функціональність відкриттів. Структурні елементи еристики, їх характеристика. Закономірності розвитку евристичної науки: акумуляція (нагромадження) знань, революційний характер розвитку, конкурентність науково-дослідних програм.

Тема 6. Філософсько-психологічні засади творчої пошукової діяльності

Історичне співвідношення філософії та мистецтва. Догмати сучасного мистецтва. Мистецтво як консервативна сила. Самосвідомість істини та Краса мистецтва взагалі. Іронія как *ideatum* часу. «Архе» часу як невпинний образ вічності. Відтворення часу і простору. Проблема першопочатку. Вічність та Нескінченність. Формування почуття простору в часі. Просторова цілісність образу Втілення часу як протидія йому. Виховання погляду. Діяльність, заклала у наявному бутті.

Тема 7. Творча уява як підґрунтя креативності людини

Структурні складові творчих рішень. Якості творчої особистості. Природа інтуїції. Розвиток творчої уяви. Фантазія та уява. Творчість як вихід і винахід. «Техніка» творчості. Протиріччя творчості і її «незаперечність». Проблеми сучасного мистецтва. Смерть мистецтва від ампутації уяви. Почуття і чуттєве як знахабніла свобода мистецтва. Хтивість сучасного погляду на людину. Категорії еристики (гумор та дотепність). Природа дотепності. Сутність «психологічного айкідо». Категорії еристики (краса та доцільність). Естетичний і художній смаки: аспекти співвідношення. Раціональні та ірраціональні методи творчого пошуку.

Тема 8. Специфіка наукової діяльності

Поняття, цілі і функціональність наукової діяльності. Суспільний запит на наукові відкриття. Філософське обґрунтування значущості майбутніх відкриттів для людини і суспільства. Філософія міфу як імітаційне моделювання майбутнього наукового відкриття. Філософсько-евристичний аналіз природи, як самодостатньої та саморегульованої системи. Концентрація зусиль науковців на вирішенні конкретних завдань. Філософська методологія самоорганізації мислителя для евристичної діяльності. Філософська методика впорядкування навколишнього середовища, подолання хаосу в життєдіяльності людства. Лінійний розвиток та напластування наукових відкриттів, перехід до спірального нелінійного розвитку. Філософсько-евристичний принцип логічного розвитку і нагромадження теорій. Філософське знання як регулятивні фактори людської евристичної діяльності. Морально-етичні аспекти евристичних рішень. Свобода думки і суспільна цензура як випробування для креативності та відповідальності науковця.

Змістовний модуль 2. Евристика

Тема 9. Евристика як система знань та її вплив на дійсність

Евристична думка як планетарне явище. Філософсько-евристична думка – єдність найпростішого і найскладнішого в ноосфері. Поняття як носій інформації про предметний світ, що визначає його істотні ознаки, властивості, зв'язки, відношення тощо. Вплив евристики на суспільство та навколишній світ. Проникнення евристичних відкриттів в мікро-і макрокосм, в глибинні основи життя природи і суспільства. Універсальність, багатогранність і глибина впливу евристичної науки на сучасну людину.

Тема 10. Конститування евристики як навчальної дисципліни

Роль відкриттів в Античному суспільстві. Раціональна націленість філософів на логіко-математичні конструкції дійсності. Філософсько-теоретичний опис ідеального об'єкта. Евристичне оформлення та логіко-філософська математизація об'єкта. Евристика і математична логіка. Філософські теорії евристичного конструювання моделей як об'єктів для наукового дослідження. Філософська критика фальсифікації понять в суспільному житті. Роль евристики в соціальній інженерії життя і розвитку людини і суспільства.

Тема 11. Евристика як наука

Історія становлення евристики як науки. Філософське знання як регулятивний фактор людської евристичної діяльності. Етапи становлення та розвитку евристики. Філософсько-евристична суть пізнання, знання та дослідження. Філософське тлумачення становлення та розвитку евристики. Структурні елементи евристики, їх характеристика. Закономірності розвитку евристичної науки: акумуляція (нагромадження) знань, революційний характер розвитку, конкурентність науково-дослідних програм. Предмет евристики. Евристичні методи в пізнанні, практиці та художній діяльності. Евристичний стиль мислення, його головні ознаки. Методологія евристичного пізнання. Методологія – система методів діяльності. Евристика, методологія та філософія. Евристично-методологічна функція філософії: сутність, механізм і фактори реалізації.

Тема 12. Основні методи наукового пізнання та їх роль у науковому відкритті

Методологія дослідження творчого мислення. Цілокупність філософських та наукових методів в евристиці. Органічна єдність методу та стилю в логіці наукового відкриття. Складність всіх форм науково-філософського мислення. Евристичні методи наукового дослідження як система розумових і практичних операцій, що націлені на розв'язання певних пізнавальних завдань. Отримання нової інформації про навколишню дійсність, заглиблення в сутність явищ та процесів як функція евристичного методу. Система евристичних методів дослідження. Методологія наукового дослідження в контексті розробки евристичної методики (категорії, положення, принципи, закони). Роль евристики в загальнонаукових методах дослідження: моделювання, аналіз, синтез, індукція, і дедукція. Штучний інтелект: проблеми, пошуки, рішення.

Тема 13. Основи евристичної методології

Евристична методологія як філософське вчення про методи пізнання і перетворення дійсності. Поняття евристичної методології та методики наукових досліджень. Розвиток евристичної методології як однієї із сторін розвитку науки. Теоретичне дослідження як вищий рівень наукового знання. Евристична методологія теоретичних досліджень. Основи евристичної методології досліджень емпіричного рівня. Евристичний потенціал експерименту. Евристика в пізнавальних прийомах: моделювання, ідеалізація, абстракція, узагальнення, уявний експеримент. Сходження від абстрактного до конкретного як одна із форм наукового синтезу.

Тема 14. Логіко-гносеологічний аналіз основних концепцій істини

Евристична характеристика науки як підґрунтя раціонального та ірраціонального у пізнанні. Філософська характеристика квазінауки як недійсної науки. Філософські аспекти аномальної науки як науки поза нормами сучасного наукового товариства. Синтез антинаукових концептів як негативне ставлення до науки. Евристичні критерії науковості знання: обґрунтованість, достовірність, практичність і ефективність. Аналітична філософія про науку. Феноменологічна філософія науки.

Тема 15. Парадигма та її значення в науковому дослідженні

Динаміка наукової істини. Евристичний потенціал парадигмального мислення – чіткість формулювання напрямків акумуляції предметних знань. Ключовий напрямок науки – від

проблем до теорій. Закон – універсальне твердження. Факт як одиничне твердження. Теорія як взаємозв'язок законів. Індуктивний метод в контексті наукових відкриттів. Філософська характеристика динаміки знання в гіпотетико-дедуктивному та аналітико-індуктивному вимірах. Аксиоматичний та конструктивістський методи. Філософія прагматизму та її зв'язок з евристикою. Сутність експериментальних досліджень та їх значення для науки. Вироблення наукових законів і понять. Динаміка зв'язків експериментів з науковими теоріями. Роль спостереження в евристиці. Філософія відносності наукових відкриттів, їх позитивні та негативні конотації. Користь і шкода від наукових відкриттів для соціуму. Спорідненість та відмінність філософської та наукової парадигми, її виміри в природничих, соціальних і гуманітарних науках.

Теми лекційних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Генезис творчості та її філософське осмислення в історії людства	2
2	Соціально-антропологічний поступ творчості	2
3	Технологічне розмаїття форм творчості в людській життєдіяльності	1
4	Свобода творчості	1
5	Філософське тлумачення розвитку творчості	1
6	Філософсько-психологічні засади творчої пошукової діяльності	1
7	Творча уява як підґрунтя креативності людини	1
8	Специфіка наукової діяльності	1
9	Евристика як система знань та її вплив на дійсність	2
10	Конституювання евристики як навчальної дисципліни	1
11	Евристика як наука	1
12	Основні методи наукового пізнання та їх роль у науковому відкритті	2
13	Основи евристичної методології	2
14	Логіко-гносеологічний аналіз основних концепцій наукової істини	1
15	Парадигма та її значення в науковому дослідженні	1
Разом		20

Теми практичних занять

№ з/п	Назва	К-сть годин
1.	Потреба людини у творчості: її генезис та виміри	2
2.	Різноманіття форм творчості	2
3.	Свобода як основа творчості	2
4.	Творчі здібності людини	2
5.	Евристика як система знань та її вплив на дійсність	2
6.	Конституювання евристики як науки і навчальної дисципліни	2
7.	Основні методи наукового пізнання та їх роль у науковому відкритті	2
8.	Основи евристичної методології	2
9.	Логіко-гносеологічний аналіз основних концепцій наукової істини	2
10.	Парадигма та її значення в науковому дослідженні	2
Разом		20

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми самостійної роботи	Кількість годин
1	Феномен творчості та її основні концепції	5
2	Евристика і винахідництво	6
3	Фізіологічні та медико-терапевтичні аспекти евристики	5
4	Евристичні підходи лінгвістики	5
5	Морально-етичні аспекти евристичних рішень	5
6	Творчість і політика	6
7	Евристика в структурі навчальних дисциплін	5
8	Золота пропорція	5
9	Філософія фантастики	5
10	Евристика і соціум	6
11	Евристика в дослідженнях вітчизняної науки	6
12	Логіка і творчість (проблеми співвідношення)	5
13	Наукова картина світу. Синергетичні імперативи	5
14	Видатні люди в історії. Універсалізм геніїв	6
15	Основи евристичної методології	5
	Разом	80

8. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання знань ЗВО здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу (шкалу Університету) та шкалу ECTS, відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету “Чернігівська політехніка”» https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-potochne-ta-pidsumkove-oczinuyuvannya-znan-zdobuvachiv-vo.pdf. Система оцінювання знань з навчальної дисципліни включає поточний та семестровий контроль знань. ЗВО може набрати до 75% (75 балів) підсумкової оцінки за виконання протягом семестру всіх видів робіт і до 25% (25 балів) підсумкової оцінки на диференційованому заліку, які сумуються в загальну оцінку за курс. Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із здобувачами вищої освіти під час лекцій, семінарських занять, усного та письмового опитувань здобувачів вищої освіти, оцінювання результатів неформальної освіти та виконання самостійної роботи. Семестровий контроль проводиться у формі диференційованого заліку відповідно до графіку навчального процесу згідно затвердженого розкладу. Для складання існують білети. Білети складаються з трьох питань (1 та 2 теоретичні питання – до 8,5 балів, 3 теоретичне питання – до 8 балів). У 7-8,5 (7-8) балів оцінюється відповідь на питання, яка є повною, її зміст відповідає сутності поставленого питання, (допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки). 5-6 балів – відповідь правильна, послідовна, логічна, але ЗВО допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу; 3-4
--	---

	бали ЗВО володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення; 1-2 бали ЗВО виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу; відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань; допускає грубі помилки; 0 балів – ставиться коли відповідь на питання є повністю неправильною. Оцінювання успішності ЗВО під час семестрового контролю вноситься у відомість успішності та навчальну картку здобувача вищої освіти в автоматизованій системі управління – АСУ «ВНЗ».
Семінарські (практичні) заняття	Усне опитування включає в себе опитування за будь-яким питанням, винесеним на семінарське заняття (за вибором викладача), відповідь на питання інших ЗВО, відповідь на питання для повторення (з тем, що було вивчено раніше). Максимальна кількість балів може бути виставлена ЗВО, підготовленим до відповідей на усі питання теми, включаючи питання винесені на самостійне опрацювання. За кожне виконане завдання здобувач вищої освіти отримує певну кількість балів з урахуванням максимальної кількості балів. Здобувач вищої освіти за роботу на семінарських заняттях змістовних модулів може отримати до 7,5 балів. Складові частини оцінки: відповідь на питання (виконання індивідуальних завдань) – до 7,5 балів; доповнення – до 5,5 балів; запитання – до 2 балів. Загальна максимальна кількість балів за семінарські заняття – 75. Оцінюючи відповідь ЗВО, викладач керується такими критеріями, як: 7-7,5 балів – повне, послідовне та обґрунтоване викладення матеріалу. Відповідь свідчить про глибоке розуміння питання та його зв'язок з іншими темами та питаннями. 5-6 балів – ЗВО дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач відповідає не чітко. 3-4 бали – ЗВО виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача. Викладає матеріал не послідовно. Відповіді на уточнюючі запитання дає не одразу, не впевнено та не чітко. На додаткові питання викладача не відповідає, або відповідає дуже поверхово. 2 бали – ЗВО у відповіді припускається грубих помилок і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; поверхово орієнтується в питанні та темі, яка обговорюється на семінарському занятті. 1 бал – ЗВО намагається відтворити зміст матеріалу, однак взагалі не розуміє його змісту. 0 балів отримує ЗВО, який відмовляється відповідати на запитання.
Умови допуску до підсумкового контролю	До підсумкового семестрового контролю допускаються ЗВО, які виконали всі обов'язкові види робіт та мають підсумкову оцінку від 35 балів і більше. У випадку, якщо ЗВО протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має більше 30% пропусків навчальних занять (без поважних причин) від загального обсягу аудиторних годин відповідної навчальної дисципліни або не набрав мінімально необхідну кількість балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які ЗВО може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно – Е, 60 балів»), (35 балів), то він не допускається до складання

	диференційованого заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість. На ліквідацію академічної заборгованості вноситься весь обсяг теоретичного матеріалу, що передбачений робочою програмою навчальної дисципліни. Академічна заборгованість повинна бути ліквідована до атестації здобувача вищої освіти, а у випадку коли заборгованість виникла з дисципліни, знання, уміння та навички з якої, відповідно до структурно-логічної схеми підготовки фахівця, потрібні для вивчення навчальних дисциплін наступного семестру, то така заборгованість повинна бути ліквідована до початку нового семестру. Академічна заборгованість ліквідується здобувачами вищої освіти протягом наступних семестрів згідно з розкладами ліквідації академічної заборгованості, що затверджуються директором ННІ за поданням відповідних кафедр. Результати ліквідації академічної заборгованості відображаються в ліквідаційній відомості успішності.
--	--

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

За тематичним планом дисципліни		Кількість балів
<i>Змістовний модуль 1. Метафізика творчості</i>		0...37,5
1	Робота на 1-му семінарському (практичному) занятті	0...7,5
2	Робота на 2-му семінарському (практичному) занятті	0...7,5
3	Робота на 3-му семінарському (практичному) занятті	0...7,5
4	Робота на 4-му семінарському (практичному) занятті	0...7,5
5	Робота на 5-му семінарському (практичному) занятті	0...7,5
<i>Змістовний модуль 2. Евристика</i>		0...37,5
6	Робота на 6-му семінарському (практичному) занятті	0...7,5
7	Робота на 7-му семінарському (практичному) занятті	0...7,5
8	Робота на 8-му семінарському (практичному) занятті	0...7,5
9	Робота на 9-му семінарському (практичному) занятті	0...7,5
10	Робота на 10-му семінарському (практичному) занятті	0...7,5
Усього поточний і проміжний контроль		0...75
Семестровий контроль (диференційований залік)		0...25
Разом		0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90-100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

9. Обладнання та програмне забезпечення. Для проведення лекційних та семінарських (практичних) занять можуть використовуватися мультимедійний проектор, ноутбук, система відеоконференцз'язку Microsoft Teams (для дистанційного або змішаного навчання), навчальна платформа Moodle.

10. Політики курсу.

Вивчення дисципліни відбувається у відповідності до затвердженого аудиторного розкладу або ж дистанційно у випадку введення карантину відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України та регламентованих рішень керівництва НУ «Чернігівська політехніка». Вітається інтерактивність здобувачів під час лекційних занять як один із елементів поточного контролю. Консультації відбуваються відповідно до затвердженого розкладу.

У випадку, якщо здобувач протягом семестру не набрав мінімально необхідну кількість балів (35), він не допускається до складання диференційованого заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Повторне складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання заліку всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний диференційований залік складається у вигляді тестування.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до [«Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення лабораторних/практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проєктах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямами курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні контрольних робіт (КР/КП) (принципи описані у [Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»](#)). ЗВО мають діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі навчання та проведення власних науково-теоретичних розвідок, оприлюднення їх результатів, що регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженим Постановою Кабінету міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579. Зареєструвавшись на цей курс, ЗВО визнають принципи академічної доброчесності, жодна форма порушення яких не толерується. У випадку таких подій – реагування відповідно до «Кодексу академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка».

Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання правил. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено їх порушення, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»](#)». Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

Матеріально-технічне забезпечення

Для досягнення визначених в освітньо-науковій програмі результатів навчання ЗВО забезпечені необхідними ресурсами (обладнанням, матеріалами тощо) та інфраструктурою (навчальними приміщеннями з мультимедійними проекторами, робочими місцями з відповідною комп'ютерною технікою).

11. Рекомендовані джерела.

Основна.

1. Гераїмчук І. М. Теорія творчого процесу : Структура розуму (інтелекту) : Монографія. Київ : Видавниче підприємство «Едельвейс», 2012. 269 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi47/0038274.pdf>
2. Конверський А.Є. Критичне мислення : Підручник для студентів вищих навчальних закладів усіх спеціальностей. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 370 с.
3. Людина і суспільство: філософські, психологічні та політологічні виміри. В 3 кн. Кн. 1. Переусвідомлення буття людини під впливом глобальних викликів: ідентичність і свобода самовираження : монографія / за ред. чл.-кор. НАН України, д-ра філос. наук, проф. В. П. Мельника ; [Мельник В. П., Карась А. Ф., Дахній А. Й. та ін.]. 2-ге вид., доповн. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 502 с. URL: http://publishing.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/11/Knyha_1_17.11.2022.indd-25-10-2023-I.pdf
4. Людина в сучасному світі: соціально-філософський та культурно-антропологічний виміри: монографія / Є. В. Більченко, О. М. Берегова, В. В. Демещенко та ін. – Київ: Ін-т культурології НАМ України, 2020. 352 с. URL: https://icr.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Book_2020_Liudyna_v_suchasnomu_sviti.pdf

5. Сіверс В. А. Філософія творчості : підручник. Київ : НАКККиМ, 2023. 292 с. URL: <https://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/4755>
6. Хамітов Н. В. Філософська антропологія: актуальні проблеми. Від теоретичного до практичного повороту. 5-е видання, виправлене і доповнене. Київ : КНТ, 2023. 405 с.
7. Хамітов Н., Крилова С. Філософський словник. Людина і світ. 2-е видання, виправлене і доповнене. Київ: КНТ, 2020. 296 с.
8. Хамітов Н., Шашкова Л., Крилова С. Словник новітніх термінів філософії науки і філософії культури. Київ : ВАДЕКС, 2024. 290 с.
9. Фройд З. Невпокій в культурі. Львів : Априорі, 2022. 120 с.
10. Юнг К. Людина та її символи. Київ : Центр навчальної літератури, 2022. 436 с.
11. Badiou A. Being and Event, transl. by Oliver Feltham; London; New York : Continuum, 2007. XXXIII, 526 p.
12. Berdyaev N. The Meaning of the Creative Act, trans. Donald. A. Lowrie. New York : Collier Books, 1962. 319 p.
13. Fukuyama F. Trust: The Social Virtues and the Creation of Prosperity. New York: Free Press. 1995. 447 p.
14. Heidegger Martin. Basic Writings, "On the Origin of the Work of Art." 1st Harper Perennial Modern Thought Edition., ed. David Farrell Krell. New York : Harper Collins, 2008, pg. 143-212.
15. Pierre Teilhard de Chardin. The Human Phenomenon. A new edition and translation of Le phenomene humain by Sarah Appleton-Weber; with a foreword by Brian Swimme. Brighton [UK]; Portland, Or. : Sussex Academic Press. 1999. 281 p.
16. Stein M. Transformation: Emergence of the Self. College Station, Texas : Texas A&M University Press, 1998, 200 p.

Допоміжна.

1. Бергсон А. Творча еволюція. Київ : Видавництво Жупанського, 2020. 316 с.
2. Борисова О. В. Соціальна антропологія. Вид. 2-е. Київ : Кондор, 2021. 416 с.
3. Ворбертон Н. Коротка історія філософії / Пер. з англ. Анна Мараховська. Київ : Наш формат, 2023. 224 с.
4. Генон Р. Криза сучасного світу. Київ : Пломінь, 2020. 212 с.
5. М'ясоїд П. А. Психологічне пізнання : історія, логіка, психологія. Київ : Либідь, 2016. 560 с.
6. Соціально-філософські проблеми модернізації українського суспільства з перспективи європейських цінностей : монографія / авт. кол. Єрмоленко, А., Бауман, Ю., Шамрай, В., Гергун, А., Кірюхін, Д., Лазоренко, О., Надольний, М., Нечипоренко, В., Фінько, А., Щербак, С. Київ : Науково-виробниче підприємство «Видавництво «Наукова Думка» НАН України», 2021. 440 с.
7. Сіверс В. А. Онтологічні засади утворення простору творчості та його ціннісна структуризація. Сучасний культурно-мистецький простір: креативні та інформаційно-комунікативні трансформації : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во культ. та інформ. політики України ; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец. (Київ, 21–22 червня 2022 р.) Київ : НАКККиМ, 2022. 195 с. С. 69-71.
8. Сіверс В. А., Бугайова О. І. Праця Мартіна Гайдеггера «Джерело художнього творіння» як методологія розуміння творчості. Культура і сучасність : альманах. 2022. № 2. С. 16-23.
9. Хамітов, Н., Крилова, С. Філософський словник. Людина і світ. 2-е видання, виправлене і доповнене. Київ: КНТ, 2020. 296 с.
10. Юнг К. Структура і динаміка психічного. Київ : Центр навчальної літератури, 2022. 274 с.
11. Berdyaev N. Dream and Reality. New York : Collier Books, 2012. 319 p.
12. Karas, F. Civil Feelings as the Civilizational Capital. *Modern Philosophy in the Context of Intercultural Communication: Collective monograph* / Z. M. Atamaniuk, N. P. Hapon, etc. Lviv-Toruń: Liha-Pres. (SENSE) 2019. P. 73-106.
13. Sivers V. The axiological aspects of the relationship between the human and artificial intelligence in the context of futurist conceptions of the xxi century's beginning. Наукові студії із

Інформаційні ресурси.

1. Система дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка». URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=8707>
2. Електронний ресурс НУ «Чернігівська політехніка». URL: <http://www.Library92@ukr.net>
3. Електронний архів НУ «Чернігівська політехніка» (IRChNUT). URL: http://library2.stu.cn.ua/resursi_biblioteki/elektronnij_arhiv_chntu/
4. Національна бібліотека України імені Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
5. Офіційний сайт Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України. URL: <http://www.filosof.com.ua/publik.htm>
6. Перелік основних тематичних ресурсів з філософії у комп'ютерній мережі INTERNET. URL: <http://www.philosophy.ua>
7. Додаткові філософські ресурси комп'ютерної мережі INTERNET. URL: <http://www.epistemelinks.com/link/PhiLink.html>
8. PSYLIB: Психологічна бібліотека «Самопізнання та саморозвиток». URL: <http://www.psylib.kiev.ua>
9. Філософська думка. Український науково-теоретичний часопис. URL: <http://journal.philosophy.ua>

